

32001L0113

12.1.2002

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 10/67

**DIREKTIVA SVETA 2001/113/ES
z dne 20. decembra 2001**

o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 37 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Nekatere vertikalne direktive s področja živil je treba v skladu s sklepi Evropskega sveta v Edinburghu dne 11. in 12. decembra 1992, ki so bili potrjeni s sklepi Evropskega sveta v Bruslju dne 10. in 11. decembra 1993, poenostaviti tako, da se upoštevajo samo temeljne zahteve, ki jim morajo ustrezati proizvodi iz teh direktiv, da je tem proizvodom omogočen prosti pretok na notranjem trgu.

(2) Direktiva Sveta 79/693/EGS z dne 24. julija 1979 o približevanju zakonodaje držav članic o sadnih džemih, želejih, marmeladah in kostanjevi kaši ⁽⁴⁾ je bila utemeljena z dejstvom, da bi razlike v nacionalnih zakonodajah v zvezi s temi proizvodi lahko ustvarile razmere za neloyalno konkurenco, ki bi lahko zavajala potrošnike, tako da bi to neposredno vplivalo na vzpostavitev in delovanje skupnega trga.

(3) Direktiva Sveta 79/693/EGS je torej opredelila pojme in določila skupne predpise o sestavi, proizvodnih specifikacijah in označevanju navedenih proizvodov, da se zagotovi njihov prosti pretok v Skupnosti.

(4) Direktivo 79/693/EGS je treba uskladiti s splošno zakonodajo Skupnosti o živilih in zlasti z zakonodajo o označevanju, barvilih, sladilih in drugih dovoljenih aditivih ter jo

preoblikovati tako, da bodo predpisi o pogojih proizvodnje in trženja sadnih džemov, želejev, marmelad in sladkane kostanjeve kaše, namenjenih za prehrano ljudi, dostopnejši.

(5) Uporabljajo se splošne določbe o označevanju živil, opredeljene v Direktivi 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, ob upoštevanju določenih pogojev.

(6) Da bi se upoštevale obstoječe nacionalne tradicije pri pripravi sadnih džemov, želejev, marmelad in sladkane kostanjeve kaše, je treba obdržati sedanje nacionalne določbe, ki dovoljujejo trženje takih proizvodov z zmanjšano vsebnostjo sladkorja.

(7) V skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, opredeljenima v členu 5 Pogodbe, države članice ne morejo zadovoljivo doseči skupnih opredelitev pojmov in predpisov za tovrstne proizvode ter uskladitve teh določb s splošno zakonodajo Skupnosti o živilih, pač pa se lahko, glede na naravo te direktive, ta cilj bolje doseže na ravni Skupnosti. Direktiva ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.

(8) Ukrepe za izvajanje te direktive se sprejme v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽⁶⁾.

(9) V izogib novim oviram pri prostem pretoku države članice za navedene proizvode ne sprejmejo nacionalnih predpisov, ki jih ta direktiva ne predvideva –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva se uporablja za proizvode, opredeljene v Prilogi I.

Ta direktiva se ne uporablja za proizvode, namenjene za proizvodnjo finega peciva, kolačev in keksov.

⁽¹⁾ UL C 231, 9.8.1996, str. 27.

⁽²⁾ UL C 279, 1.10.1999, str. 95.

⁽³⁾ UL C 56, 24.2.1997, str. 20.

⁽⁴⁾ UL L 205, 13.8.1979, str. 5. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 88/593/EGS (UL L 318, 25.11.1988, str. 44).

⁽⁵⁾ UL L 109, 6.5.2000, str. 29.

⁽⁶⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

Člen 2

Direktiva 2000/13/ES se uporablja za proizvode, opredeljene v Prilogi I k tej direktivi, pod naslednjimi pogoji:

1. Imena proizvodov, navedena v Prilogi I, se uporabljajo samo za poimenovanje teh proizvodov v trgovini.

Vendar se lahko imena proizvodov, navedena v Prilogi I, uporabljajo v skladu s prakso tudi za dodatno označevanje drugih proizvodov, ki jih ni mogoče zamenjati s proizvodi, opredeljenimi v Prilogi I.

2. Imena proizvodov se dopolnijo z navedbo uporabljenega sadja v padajočem vrstnem redu glede na utežni delež surovin. Vendar se pri proizvodih, izdelanih iz treh ali več vrst sadja, navedba uporabljenega sadja lahko nadomesti z izrazom „mešano sadje“ ali s podobnim besedilom ali z navedbo števil vrst uporabljenega sadja.
3. Na označbi se navede vsebnost sadja z besedilom „izdelano iz... g sadja na 100 g“ končnega proizvoda, po odštetju teže vode, uporabljene za pripravo vodnega ekstrakta, če je to primerno.
4. Na označbi se navede vsebnost skupnega sladkorja z besedilom „skupni sladkorji... g na 100 g“, številka vrednosti, določene z refraktometrom pri 20 °C za končni proizvod, z dovoljenim odstopanjem ± 3 refraktometrične stopinje.

Vendar na označbi ni treba navesti vsebnosti sladkorja, če je na njej v skladu z Direktivo 90/496/EGS ⁽¹⁾ navedena hranilna vrednost sladkorjev.

5. Podatki iz točke 3 in prvega pododstavka točke 4 morajo biti napisani v istem vidnem polju kakor ime proizvoda in z jasno vidnimi črkami.
6. Če je ostanek žveplovega dioksida večji od 10 mg/kg, je treba v seznamu sestavin z odstopanjem od člena 6(4) Direktive 2000/13/ES navesti njegovo vsebnost.

Člen 3

Za proizvode, opredeljene v Prilogi I, države članice ne sprejmejo nacionalnih predpisov, ki jih ta direktiva ne predvideva.

Člen 4

Brez poseganja v Direktivo 89/107/EGS ⁽²⁾ ali predpise, sprejete za njeno izvajanje, se smejo za proizvodnjo proizvodov, opredeljenih v Prilogi I k tej direktivi, uporabljati samo sestavine, navedene v Prilogi II k tej direktivi, in surovine, ki ustrezajo Prilogi III k tej direktivi.

⁽¹⁾ UL L 276, 6.10.1990, str. 40.

⁽²⁾ UL L 40, 11.2.1989, str. 27. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 94/34/ES (UL L 237, 10.9.1994, str. 1).

Člen 5

Ukrepi za izvajanje te direktive v zvezi s spodaj navedenimi zadevami se sprejmejo po regulativnem postopku iz člena 6(2):

- uskladitev te direktive s splošno zakonodajo Skupnosti o živilih,
- prilagoditev tehničnemu razvoju.

Člen 6

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za živila (v nadaljnjem besedilu: „Odbor“), ustanovljen po členu 1 Sklepa 69/414/EGS ⁽³⁾.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Rok, ki ga določa člen 5(6) Sklepa 1999/468/ES, je tri mesece.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 7

Direktiva 79/693/EGS se razveljavi z 12. julijem 2003.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se razume kot sklicevanje na to direktivo.

Člen 8

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise za uskladitev s to direktivo pred 12. julijem 2003. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Predpisi se uporabljajo tako, da se:

- z 12. julijem 2003 dovoli trženje proizvodov, opredeljenih v Prilogi I, če ustrezajo opredelitvam pojmov in predpisom, določenim v tej direktivi,
- z 12. julijem 2004 prepove trženje proizvodov, ki niso v skladu s to direktivo.

Vendar se prodaja proizvodov, ki niso skladni s to direktivo in so bili označeni pred 12. julijem 2004, v skladu z Direktivo 79/693/EGS dovoli do prodaje zalog.

Države članice se v sprejetih ukrepih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

⁽³⁾ UL L 291, 19.11.1969, str. 9.

Člen 9

Ta direktiva začne veljati z dnem objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 10

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 20. decembra 2001

Za Svet
Predsednik
C. PICQUÉ

PRILOGA I

IMENA, OPIS PROIZVODOV IN OPREDELITEV POJMOV

I. OPREDELITEV POJMOV

- „Džem“ je mešanica sladkorjev, sadne pulpe in/ali sadne kaše ene ali več vrst sadja in vode, ki je ustrezne želirane konsistence. Vendar je lahko džem iz citrusov pridobljen iz celih sadežev, narezanih na rezine in/ali koščke.
Količina sadne pulpe in/ali sadne kaše za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od:
 - 350 g praviloma,
 - 250 g za rdeči ribez, jerebike, krhlike, črni ribez, šipek in kutine,
 - 150 g za ingver,
 - 160 g za granatna jabolka,
 - 60 g za pasjonke.
 - „Ekstra džem“ je mešanica sladkorjev, nezgoščene sadne pulpe ene ali več vrst sadja in vode, ki je ustrezne želirane konsistence. Vendar je lahko šipkov ekstra džem in ekstra džem brez semen iz malin, robidnic, črnega ribeza, borovnic in rdečega ribeza pridobljen v celoti ali delno iz nezgoščene kaše teh sadežev. Citrus ekstra džem je lahko pridobljen iz celih sadežev, narezanih na rezine in/ali koščke.
Pri proizvodnji ekstra želejev v mešanici ni dovoljeno uporabiti naslednjega sadja: jabolk, hrušk, sliv, melon, lubenic, grozdja, buč, kumaric in paradižnika.
Količina sadne pulpe za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od:
 - 450 g praviloma,
 - 350 g za rdeči ribez, jerebike, krhlike, črni ribez, šipek in kutine,
 - 250 g za ingver,
 - 230 g za granatna jabolka,
 - 80 g za pasjonke.
 - „Žele“ je ustrezno želirana mešanica sladkorjev in sadnega soka in/ali vodnih ekstraktov iz ene ali več vrst sadja.
Količina sadnega soka in/ali vodnih ekstraktov za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od količine, določene za proizvodnjo džemov. Te količine so izračunane po odštetju mase vode, ki je bila uporabljena pri pripravi vodnih ekstraktov.
 - Pri „ekstra želeju“ količina sadnega soka in/ali vodnih ekstraktov za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od količine, določene za proizvodnjo ekstra džemov. Te količine so izračunane po odštetju mase vode, ki je bila uporabljena pri pripravi vodnih ekstraktov. Pri proizvodnji ekstra želejev v mešanici ni dovoljeno uporabiti naslednjega sadja: jabolk, hrušk, sliv, melon, lubenic, grozdja, buč, kumaric in paradižnika.
 - „Marmelada“ je mešanica vode, sladkorjev in ene ali več vrst naslednjih proizvodov, pridobljenih iz sadja citrusov: pulpe, kaše, soka, vodnega ekstrakta in lupine.
Količina sadja citrusov za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od 200 g, od katerih mora biti najmanj 75 g pridobljenih iz notranjega dela plodu.
 - Ime „žele marmelada“ se sme uporabiti, če proizvod ne vsebuje nobenih netopnih snovi, razen morda majhne količine fino narezane lupine.
 - „Sladkana kostanjeva kaša“ je mešanica vode, sladkorja in najmanj 380 g kostanjeve (*Castanea sativa*) kaše na 1 000 g končnega proizvoda.
- II. Proizvodi, opredeljeni v delu I, morajo vsebovati najmanj 60 % topnih snovi, določeno z refraktometrom, razen pri proizvodih, pri katerih je bil sladkor delno ali v celoti nadomeščen s sladili.
Brez poseganja v člen 5(1) Direktive 2000/13/ES pa lahko države članice, zato da upoštevajo določene posebne primere, dovolijo uporabo rezerviranih imen za proizvode, opredeljene v delu I, pri katerih je vsebnost topnih snovi manjša od 60 %.
- III. Pri mešanici sadja se najmanjša vsebnost različnih vrst sadja, določena v delu I, zmanjša sorazmerno odstotnemu deležu.

PRILOGA II

Proizvodom, opredeljenim v Prilogi I, se smejo dodajati naslednje dodatne sestavine:

- med, kot je opredeljen v Direktivi Sveta 2001/110/ES z dne 20. decembra 2001 o medu: ⁽¹⁾ v vseh proizvodih kot delen ali popoln nadomestek sladkorja,
- sadni sok: samo v džemu,
- sadni sok citrusov: v proizvodih, pridobljenih iz drugih vrst sadja: samo v džemu, ekstra džemu, želeju in ekstra želeju,
- rdeči sadni sokovi: samo v džemu in ekstra džemu, izdelanem iz šipka, jagod, malin, kosmulj, rdečega ribeza, sliv in rabarbare,
- sok rdeče pese: samo v džemu in želeju, izdelanem iz jagod, malin, kosmulj, rdečega ribeza in sliv,
- eterična olja citrusov: samo v marmeladi in žele marmeladi,
- jedilna olja in masti kot sredstva proti penjenju: v vseh proizvodih,
- tekoči pektin: v vseh proizvodih,
- lupina citrusov: v džemih, ekstra džemih, želejih in ekstra želejih,
- listi rastline *Pelargonium odoratissimum*: v džemih, ekstra džemih, želejih in ekstra želejih iz kutin,
- alkoholne pijače, vina in likerji, orehi, aromatična zelišča, začimbe, vanilija in ekstrakt vanilije: v vseh proizvodih,
- vanilin: v vseh proizvodih.

⁽¹⁾ UL L 10, 12.1.2002, str. 47.

PRILOGA III

A. OPREDELITEV POJMOV

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. Sadje

- sveži, zdravi sadeži, nepoškodovani, ki vsebujejo vse bistvene sestavine in so primerno zreli za uporabo po čiščenju, odstranitvi poškodovanih delov, muh in pecljev,
- za sadje se za namene te direktive štejejo tudi paradižnik, užitni deli stebela rabarbare, korenje, sladek krompir, kumare, buče, melone in lubenice,
- „ingver“ pomeni užitni koren rastline ingver v svežem ali konzerviranem stanju. Ingver je lahko sušen ali konzerviran v sirupu.

2. Sadna pulpa

Užitni deli celega sadeža, če je primerno, brez lupine, semen, pešk in podobnega, ki so lahko narezani ali pretlačeni, vendar ne pasirani v kašo.

3. Sadna kaša

Užitni deli celega sadeža, po potrebi brez lupine, semen, pešk in podobnega, ki so predelani v kašo s pasiranjem ali podobnim postopkom.

4. Vodni ekstrakt iz sadja

Vodni ekstrakt iz sadja, ki ne glede na nujne izgube pri pravilni predelavi vsebuje vse vodotopne sestavine uporabljenega sadja.

5. Sladkorji

Dovoljene vrste sladkorja so:

1. sladkorji, kakor so opredeljeni v Direktivi 2001/111/ES, (1)
2. fruktozni sirup,
3. sladkorji, ekstrahirani iz sadja,
4. rjavi sladkor.

B. OBDELAVA SUROVIN

1. Proizvodi, opredeljeni v postavkah 1, 2, 3 in 4 dela A, so lahko obdelani na naslednji način:

- toplotno, s hlajenjem ali zamrzovanjem,
- z liofilizacijo,
- z zgoščevanjem, do stopnje, ki je tehnično možna,
- razen pri surovinah za proizvodnjo „ekstra“ proizvodov z uporabo žveplovega dioksida (E 220) ali njegovih soli (E 221, E 222, E 223, E 224, E 226 in E 227) kot pomožno sredstvo pri predelavi pod pogojem, da največja vsebnost žveplovega dioksida, določena v Direktivi 95/2/ES, ni presežena v proizvodih, opredeljenih v delu I Priloge I.

2. Marelice in slive za proizvodnjo džemov se lahko razen z liofilizacijo sušijo tudi z drugimi postopki.

3. Lupine citrusov se lahko hranijo v slanici.

(1) UL L 10, 12.1.2002, str. 53.